

[Nazwa firmy]

WENĄTRZSKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9 W LEGNICY

Zuzanna Idziak

[Data]

Niniejszy dokument jakim jest Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego opracowany dla Szkoły Podstawowej nr 9 w Legnicy określa sposób realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, osoby odpowiedzialne za realizację programu, rolę doradcy zawodowego, a także założenia i cele zajęć oraz podstawy prawne regulujące organizację kursu doradztwa zawodowego na poziomie szkół podstawowych.

PODSTAWY PRAWNE:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) - dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.). Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej... prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.

WSTĘP

W dobie dynamicznie zmieniającego się rynku pracy oraz dużej konkurencji doradztwo zawodowe coraz bardziej zyskuje na znaczeniu. Istotnym jest wczesne rozpoczęcie edukowania młodzieży w temacie wyboru zawodu, aby zapobiec zjawisku bezrobocia, a także porzucania pracy czy nie trafnego wyboru profesji. Należy podkreślić, że wybór zawodu jest procesem rozwojowym i długotrwałym, dlatego edukacja w tym zakresie ma obejmować także uczniów szkół podstawowych. W procesie poradnictwa zawodowego istotnym jest wyposażenie uczniów w wiedzę dotyczącą nie tylko rynku pracy oraz edukacji, ale także wspomaganie w poznaniu samego siebie – swoich predyspozycji, umiejętności, charakteru i temperamentu, swoich uzdolnień i zainteresowań. Ważne jest także podkreślanie roli decyzji i planowania w procesie budowania kariery, a także możliwości zmiany obranego zawodu w przyszłości. Działania te mają na celu ułatwienie procesu podejmowania decyzji zawodowych satysfakcjonujących osobę uczestniczącą z programie.

CELE WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Cele ogólne:

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje szereg działań prowadzonych przez doradcę zawodowego, Radę Pedagogiczną oraz rodziców, których celem jest ukształtowanie w uczniach pozytywnej postawy wobec pracy. Zadaniem WSDZ jest także uświadomienie uczniom, że proces wyboru zawodu jest procesem długotrwałym, wymagającym planowania, na który składają się różne czynniki. Uczestnicząc w działaniach WSDZ uczniowie będą zgłębiali wiedzę z zakresu własnych zasobów (poznanie siebie), świata zawodów oraz planowania drogi zawodowej. Poznają również struktury szkolnictwa oraz charakterystykę lokalnego rynku pracy.

Cele szczegółowe:

- dostrzeganie sensu oraz społecznej przydatności pracy, co skutkuje pozytywną postawą wobec wykonywanych czynności
- poznanie procesu podejmowania decyzji zawodowych, świadomość tego, że jest on długotrwały i składa się na niego wiele czynników
- zapoznanie z ofertą szkół ponadgimnazjalnych
- rozumienie istoty planowania kariery zawodowej
- zgłębianie wiedzy o sobie samych, a w szczególności o: charakterze, temperamencie, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach, predyspozycjach oraz stanie zdrowia
- ćwiczenie mówienia o sobie, autoprezentacji z naciskiem na mocne strony
- zdobywanie informacji dotyczących świata zawodów i narzędzi pracy, a w szczególności o: charakterystyce zawodów, branżach, środowiskach pracy, predyspozycjach i zdolnościach wymaganych w danych zawodach
- zapoznanie z lokalnym rynkiem pracy
- poznanie sposobów szukania pracy
- zapoznanie się z dokumentacją związaną z ubieganiem się o pracę, a także z procesem rekrutacyjnym
- rozwijanie umiejętności pracy w grupie
- kształtowanie postawy uczenia się przez całe życie
- stworzenie środowiska współpracującego na rzecz uczniów

DEFINICJE

Doradztwo zawodowe

Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji. Na poziomie szkoły

podstawowej realizowane w formie zajęć w klasach VII i VIII (min. 10 godzin na rok szkolny) oraz działań interdyscyplinarnych podejmowanych przez członków Rady Pedagogicznej, a także rodziców.

Doradca zawodowy

Osoba towarzysząca uczniowi w istotnych momentach procesu podejmowania decyzji zawodowych, pomagająca uczniowi w zdobywaniu wiedzy o sobie samym, a także o otoczeniu i uwarunkowaniach kluczowych dla podejmowania decyzji zawodowych, o rynku edukacji i rynku pracy. Odpowiada za stworzenie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa, określa działania mające na celu realizację programu na terenie szkoły, a także prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w wymiarze nie mniejszym niż 10 godzin na rok szkolny w klasach VII i VIII. Może udzielać porad w formie grupowej lub indywidualnej.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego dla Szkoły Podstawowej nr 9 w Legnicy

Określa sposób realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, osoby odpowiedzialne za realizację programu, pojęcie i rolę doradcy zawodowego, a także założenia i cele zajęć oraz podstawy prawne regulujące organizację kursu doradztwa zawodowego na poziomie szkół podstawowych. Wskazuje także na istotę doradztwa zawodowego w procesie podejmowania decyzji zawodowych.

Plan pracy doradcy zawodowego

Dokument zawierający rozkład materiału na zajęcia z doradztwa zawodowego prowadzone przez doradcę zawodowego w kl. VII i VIII.

ZADANIA DORADCY ZAWODOWEGO

Szkolny doradca zawodowy:

- opracowuje Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, w który angażuje Radę Pedagogiczną oraz rodziców
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w kl. VII i VIII w wymiarze min. 10 godzin na rok szkolny. Zajęcia mogą mieć formę grupową lub konsultacji indywidualnych. Zakres zajęć przedstawiony jest w planie prac doradcy zawodowego.
- informuje uczniów oraz ich rodziców o wynikach pracy (wyniki testów predyspozycji, itp.)
- pomaga uczniom w podejmowaniu decyzji zawodowych i edukacyjnych wskazując możliwe ścieżki rozwoju, lecz nie podejmuje decyzji za ucznia

ZADANIA RADY PEDAGOGICZNEJ:

Nauczyciele wychowawcy:

- pomagają uczniom w poznaniu swoich mocnych stron i zainteresowań
- organizują wycieczki, w trakcie których uczniowie poznają specyfikę różnych zawodów (np. górnik)
- organizują udział w legnickich targach edukacyjnych dla kl. VII i VIII

- rozwijają zainteresowania uczniów poprzez wycieczki o różnorodnej tematyce (naukowe, przyrodnicze, turystyczne)
- organizują spotkania z przedstawicielami zawodów

Nauczyciele przedmiotowi:

- przybliżają uczniom sylwetki znanych osób ze zwróceniem uwagi na przebieg drogi do sukcesu poprzez fragmenty lekcji, prezentacje i gazetki
- prezentują uczniom wzory dokumentów aplikacyjnych oraz ćwiczą wspomniane formy
- rozwijają zainteresowania uczniów
- organizują spotkania z przedstawicielami zawodów

Pedagog i psycholog szkolny:

- prowadzą zajęcia mające na celu poznanie swojego charakteru i temperamentu
- wspierają uczniów w dokonywaniu wyborów poprzez indywidualne konsultacje

ZADANIA RODZICÓW:

- aktywnie uczestniczą w procesie poradnictwa doradzając dzieciom w podejmowaniu decyzji i wspierając je
- znają ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych
- podkreślają długotrwałość procesu podejmowania decyzji zawodowych i kwestię planowania kariery

ZADANIA UCZNIÓW:

- uczestniczą w zajęciach doradztwa zawodowego
- doskonalą umiejętności współpracy zespołowej
- zapoznają się z ofertą szkół ponadpodstawowych
- planują swojej kariery zawodowej

METODY I NARZĘDZIA PRACY:

- dyskusja, mini-wykład, burza mózgów, kwestionariusz, projekt, gazetka, prezentacja, odgrywanie ról, film, wycieczka, spotkania ze specjalistami, udział w targach edukacyjnych, artykuł, rozwiązywanie problemów, skojarzenia, kalambury, samoocena, autoprezentacja, analiza

FORMY PRACY:

- indywidualna, zbiorowa, grupowa

EFEKTY PRACY:

- uczniowie potrafią pracować w grupie i są świadomi jak ważna jest ta umiejętność

- uczniowie znają ofertę szkół ponadpodstawowych
- wiedzą gdzie szukać pracy, znają dokumenty aplikacyjne i przebieg procesu rekrutacji
- są świadomi swoich mocnych i słabych stron, predyspozycji, umiejętności
- rozumieją zależność pomiędzy cechami wyżej wymienionymi a wyborem zawodu
- rozumieją wartość pracy i prezentuje pozytywny stosunek do pracy
- posiadają informacje o interesujących go zawodach
- wiedzą, że nauka „trwa całe życie”

PLAN PRACY – KL. VII

DZIAŁ TEMATYCZNY	TEMAT ZAJĘĆ	METODY I FORMY	NARZĘDZIA	CELE
Planowanie kariery (3)	<i>Zajęcia organizacyjne</i> 1. <i>Jak zaplanować swoją przyszłość... a jak nie.</i>	Pogadanka, burza mózgów,	Tablica tradycyjna, kartki samoprzylepne	Uświadomienie uczniom celu zajęć oraz procesowości podejmowania decyzji zawodowych.
Poznanie siebie (1)	2. <i>Wszyscy jesteśmy zdolni.</i>	Kwestionariusz, pogadanka, prezentacja	Test inteligencji Gardnera, Rzutnik/tablica interaktywna	Uczeń poznaje różne typy inteligencji wg Gardnera i określa swój rodzaj inteligencji. Identyfikuje mocne i słabe strony typów inteligencji i podaje przykładowe zawody odpowiadające typom.
Poznanie siebie (1)	3. <i>Rodzaj inteligencji a zawód.</i>	Pogadanka, praca w grupie, Skojarzenia	Rzutnik, grafika z rodzajami inteligencji, kartki z nazwami zawodów Karta pracy „Zaszyfrowany list”	Uczeń rozpoznaje typy inteligencji, potrafi podać zawody odpowiadające danym typom inteligencji. Wie, że predyspozycje do pewnego stopnia determinują wybór zawodu.
Świat zawodów (2)	4. <i>Zawody dookoła nas.</i>	Pogadanka, dyskusja, praca w grupie, kalambury	Karta pracy „Miejsce pracy”	Uczeń potrafi wymienić profesje związane z danym

				miejszem pracy, charakteryzuje warunki pracy, dokonuje samokrytyki pod kątem możliwości wykonywania takiej pracy.
Poznanie siebie (1)	5. <i>Moje mocne strony.</i>	Kwestionariusz, pogadanka	Karta pracy „Mówią, że jestem świetny w...” Karta pracy „koszulka”.	Uczeń odkrywa swoje mocne strony, uczy się ich prezentowania. Uczeń potrafi wskazać kogoś, kto jest jego autorytetem i uargumentować wybór.
Poznanie siebie (1)	6. <i>Czy jestem w zimnej czy w gorącej wodzie kąpany?</i>	Mini-wykład, praca w grupie, dyskusja, kwestionariusz	Artykuł o temperamentach. Test osobowości wg Hipokratesa.	Uczeń poznaje pojęcie temperamentu, 4 typy temperamentu, ze zwróceniem uwagi na ich mocne i słabe strony. Wykonuje test aby poznać zidentyfikować swój temperament.
Poznanie siebie (1), świat zawodów (2)	7. <i>Kim będę?</i>	Kwestionariusz, pogadanka, Praca w grupie	Kwestionariusz osobowości zawodowej wg Klimowa Lub Kwestionariusz zainteresowań	Uczeń rozwiązuje kwestionariusz aby zidentyfikować swoje zainteresowania , potrafi wymienić zawody odpowiadające danym

				zainteresowan om.
Świat zawodów (2)	<i>8. Z dziada- pradziada – zawodowe drzewo genealogicz ne.</i>	Praca indywidualna, pogadanka, dyskusja	Drzewo genealogiczne	Uczeń dostrzega powiązana między zawodami, potrafi je przypisać do jednej branży. Dostrzega wartość pracy i ma do niej pozytywny stosunek.
Świat zawodów (2)	<i>9. Zawody, których już nie ma.</i>	Film, praca indywidualna, pogadanka	Film, tablica interaktywna/rz utnik, lista wymierających zawodów	Uczeń jest świadomy tego, że rozwój technologii sprawia wymieranie poszczególnych zawodów i należy wziąć to pod uwagę przy wyborze zawodu.
Świat zawodów (2)	<i>10. Stres – jak go pokonać?</i>	Dyskusja, burza mózgów	Tablica tradycyjna, kartki samoprzylepne, Ankieta ewaluacyjna	Uczeń rozumie, że stres może towarzyszyć pracy zawodowej, jednak poszukuje sposobów na rozładowanie napięcia. Wie, że w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej mogą paść pytania związane z panowaniem nad stresem.

PLAN PRACY – KL. VIII

DZIAŁ TEMATYCZNY	TEMAT ZAJĘĆ	METODY FORMY	NARZĘDZIA	CELE
Planowanie kariery (3)	<i>1. Co dalej? Czyli jak zdobyć zawód</i>	Pogadanka, praca indywidualna	Karta pracy „Moja droga do sukcesu”, „Drzewko”	Uczeń jest świadomy tego, że zdobycie zawodu to proces długotrwały, wiążący się z wieloma decyzjami. Zna strukturę szkolnictwa.
Planowanie kariery (3)	<i>2. Od elektryka do kierownika</i>	Film, pogadanka	Film	Uczeń zdaje sobie sprawę z tego, że osiągnięcie sukcesu wymaga pracy, a osiągnięcie budowanie kariery wiąże się ze stopniowym zdobywaniem doświadczenia.
Świat zawodów (2)	<i>3. Praca w grupie</i>	Praca w grupie, ocena pracy w grupie	Karta pracy „Łądowanie na Księżycu”	Uczeń dostrzega istotę umiejętności współpracy w grupie w kontekście kompetencji na rynku pracy. Ćwiczy pracę w grupie, a następnie krytycznie odnosi się do przebiegu i efektów pracy.
Poznanie siebie (1), świat zawodów (2)	<i>4. Osobowość a grupa zawodowa</i>	Kwestionariusz, pogadanka	Kwestionariusz „Typ osobowości a	Uczeń definiuje osobowość i identyfikuje swój typ

			grupa zawodowa”	osobowości. Potrafi podać przykładowe zawody, które odpowiadają danym typom osobowości.
Poznanie siebie (1)	5. <i>Moje mocne strony.</i>	Pogadanka, samoocena, autoprezentacja	Karta pracy „Domek”.	Uczeń jest świadomy swoich pozytywnych cech charakteru, potrafi je wskazać i dokonać autoprezentacji.
Świat zawodów (2), planowanie kariery (3)	6. <i>Stan zdrowia a praca.</i>	Praca w grupie, film, dyskusja	Karta stanu zdrowia, film, rzutnik/tablica interaktywna	Uczeń wymienia zawody, które mogą wykonywać osoby niepełnosprawne. Potrafi ocenić swój stan zdrowia i zidentyfikować ograniczenia z tym związane.
Świat zawodów (2)	7. <i>Kompetencje a rynek pracy.</i>	Odgrywanie ról, dyskusja, pogadanka, kwestionariusz	Ćwiczenie „Kompetencje na rynku pracy” Jak oceniasz własną przedsiębiorczość?	Uczeń wie, czym są kompetencje i jaką rolę odgrywają przy ubieganiu się o pracę.
Planowanie kariery (3)	8. <i>Poszukiwanie pracy – jak szukać, żeby znaleźć.</i>	Pogadanka, burza mózgów, analiza	Wzory dokumentów aplikacyjnych	Uczeń potrafi wymienić sposoby poszukiwania pracy i źródła ofert, wie także jakich dokumentów może wymagać pracodawca i jak wygląda

				procedura rekrutacyjna.
Planowanie kariery (3)	<i>9. Rozmowa kwalifikacyjna – nie taki diabeł straszny.</i>	Film, analiza, dyskusja, autoprezentacja, odgrywanie ról	Film, rzutnik, najczęstsze pytania padające na rozmowach kwalifikacyjnych	Uczeń wie czym jest rozmowa kwalifikacyjna i jak wygląda jej przebieg. Potrafi wskazać błędy popełniane w trakcie rozmów kwalifikacyjnych i próbuje zaprezentować swoją osobę.
Planowanie kariery (3)	<i>10. Jak zdobyć zawód?</i>	Praca w grupie, dyskusja	Karty pracy „Moja pasja” „Deklaracja uczestnika warsztatów”	Uczeń jest świadomy procesowego charakteru zdobywania zawodu, potrafi wskazać odpowiednie ścieżki rozwoju dla konkretnych zawodów. Próbuje samodzielnie zaplanować swoją drogę rozwoju prowadzącą do konkretnego zawodu.